

สว. 31
วันที่ 16 มิ.ย. 61
เวลา 16.00 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 4684
วันที่ 2 มิ.ย. 2562
เวลา 18.00

ที่ กค ๑๐๐๖/๕๖๓๖

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง รายงานประจำปี (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๑) ของธนาคารแห่งประเทศไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ภาพถ่ายหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ ธพท.ผบร.(๑๑) ๒๕๗/๒๕๖๒
ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง รายงานประจำปี (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๑) ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธพท.) ซึ่ง ธพท. ได้เสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ คณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งเป็นไปตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ (พ.ร.บ. ธพท.) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอ คณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๖๑ แห่ง พ.ร.บ. ธพท. ๖๖ บัญญัติว่า “ทุกหกเดือนให้ ธพท. จัดทำรายงานสภาพ เศรษฐกิจ นโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน นโยบายระบบการชำระเงิน แนวทางการดำเนินงานและ ประเมินผล เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ ให้จัดทำรายงานภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน และ วันที่ ๓๑ ธันวาคมของทุกปี”

๒.สาระสำคัญของรายงานประจำปี (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๐) ของ ธพท.

รายงานประจำปี (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๑) ของ ธพท. (สิ่งที่ส่งมาด้วย) ประกอบด้วยเนื้อหา ๒ ส่วน ได้แก่ ภาพเศรษฐกิจ และการดำเนินงานของ ธพท. ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๒.๑ ภาพเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจไทยในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๖๑ ขยายตัวร้อยละ ๓.๔ จากระยะเดียวกัน ปีก่อนชะลอลงจากช่วงครึ่งแรกของปี ๒๕๖๑ โดยแรงขับเคลื่อนจากอุปสงค์ต่างประเทศชะลอลงทั้งการส่งออกสินค้าและบริการ ขณะที่อุปสงค์ภายในประเทศขยายตัวต่อเนื่อง โดยปริมาณการส่งออกขยายตัวชะลอลงตามเศรษฐกิจ ของประเทศคู่ค้าสำคัญและปริมาณการค้าโลกที่ชะลอตัว สำหรับการส่งออกบริการหดตัวตามจำนวนนักท่องเที่ยวจีนเป็นสำคัญ การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวต่อเนื่องในทุกหมวดการใช้จ่าย ซึ่งมีปัจจัยสนับสนุนจากกำลังซื้อนอกภาคเกษตรกรรม ที่ปรับตัวดีขึ้นและทยอยกระจายตัวมากขึ้น อย่างไรก็ตาม กำลังซื้อของครัวเรือนในภาคเกษตรกรรมชะลอลงตาม

/ปริมาณ...

ปริมาณผลผลิตในบางกลุ่มสินค้าเกษตร และราคาสินค้าเกษตรกรรมโดยรวมหดตัวตามราคารายพาราและปาล์มน้ำมันที่อุปทานในประเทศเพิ่มขึ้น สำหรับการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวต่อเนื่องตามความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจที่ดีภายหลังประกาศใช้พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ ในช่วงกลางปี ๒๕๖๑ ด้านการใช้จ่ายภาครัฐโดยรวมขยายตัวและมีส่วนช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจเช่นเดียวกับการลงทุนภาครัฐที่ขยายตัวจากการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ อาทิ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การรถไฟแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง เป็นต้น

เสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินในประเทศโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่ากังวล อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเพิ่มขึ้นจากราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศที่สูงขึ้นตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก ขณะที่ราคาอาหารสดยังคงหดตัวตามราคาสินค้าเกษตรกรรม สำหรับอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานปรับเพิ่มขึ้นตามราคาสินค้ากลุ่มอาหาร ขณะที่ราคาสินค้ากลุ่มอื่น ๆ พยายามปรับเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ ตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจ สำหรับด้านอัตราการว่างงานปรับลดลงจากการจ้างงานนอกภาคเกษตรกรรมในทุกสาขา ขณะที่การจ้างงานในภาคเกษตรกรรมปรับลดลงสอดคล้องกับปริมาณผลผลิตรวม

เสถียรภาพด้านต่างประเทศของไทยอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่องและสามารถรองรับความผันผวนของตลาดการเงินโลกได้ สะท้อนจากดุลบัญชีเดินสะพัดของไทยที่เกินดุลต่อเนื่อง สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่อยู่ในระดับต่ำ และสัดส่วนเงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ต่างประเทศระยะสั้นที่อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่ากังวลตามมาตรฐานสากล และการที่เสถียรภาพด้านต่างประเทศของไทยอยู่ในเกณฑ์ดีส่งผลให้ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่แน่นอนต่าง ๆ ของเศรษฐกิจโลกค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับประเทศในภูมิภาค

๒.๒ การดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทย

๒.๒.๑ แนวทางการดำเนินงานและประเมินผลนโยบายการเงิน

(๑) เป้าหมายนโยบายการเงิน

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปี ๒๕๖๑ อยู่ที่ร้อยละ ๑.๐๗ สูงขึ้นจากปีก่อนซึ่งเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๐.๖๖ และอยู่ในกรอบเป้าหมายนโยบายการเงินสำหรับปี ๒๕๖๑ ที่ร้อยละ ๒.๕ ± ๑.๕ โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปี ๒๕๖๑ สูงขึ้นจากปีก่อนตามราคาพลังงานที่ปรับสูงขึ้นเป็นสำคัญ สำหรับอัตราเงินเฟ้อทั่วไปในช่วงครึ่งหลังเพิ่มสูงขึ้นตามปัจจัยด้านอุปทาน ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากครึ่งแรกของปีตามแรงกดดันเงินเฟ้อด้านอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ สอดคล้องกับเศรษฐกิจที่ขยายตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป

เป้าหมายนโยบายการเงินสำหรับปี ๒๕๖๒ : คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ อนุมัติให้ใช้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปีที่ร้อยละ ๒.๕ ± ๑.๕ เป็นเป้าหมายนโยบายการเงินสำหรับระยะปานกลางและสำหรับปี ๒๕๖๒ อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของทั้งเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยส่งผลให้พลวัตของอัตราเงินเฟ้อเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น การดำเนินนโยบายการเงินที่มุ่งเน้นเฉพาะการรักษาเสถียรภาพราคาอาจนำมาซึ่งความไม่สมดุลในระบบการเงินได้ ทั้งนี้ ภายใต้กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อแบบยืดหยุ่น คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) สามารถพิจารณาให้น้ำหนักกับการรักษาเสถียรภาพราคาควบคู่ไปกับการดูแลการเติบโตทางเศรษฐกิจและเสถียรภาพระบบการเงินได้

(๒) การดำเนินนโยบายการเงิน

(๒.๑) การดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ย

ในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๖๑ กนง. ประชุมทั้งสิ้น ๔ ครั้ง โดย ๓ ครั้งแรก มีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ร้อยละ ๑.๕๐ ต่อปี และการประชุมครั้งสุดท้ายของปีมีมติให้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๐.๒๕ เป็นร้อยละ ๑.๗๕ ต่อปี เนื่องจากประเมินว่า (๑) การขยายตัวของเศรษฐกิจมีความต่อเนื่องชัดเจนเพียงพอและมีแนวโน้มขยายตัวสอดคล้องกับศักยภาพ สามารถรองรับการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ย

นโยบายร้อยละ ๐.๒๕ ได้ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเคลื่อนไหวสอดคล้องกับกรอบเป้าหมายเงินเฟ้อ ดังนั้น การลดระดับความผันผวนของนโยบายการเงินลงบ้างจะไม่เป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในระยะต่อไป แต่จะช่วยลดความเสี่ยงต่อเสถียรภาพระบบการเงินและเอื้อให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างยั่งยืน (๒) การใช้นโยบายการเงินควบคู่กับมาตรการกำกับดูแลเสถียรภาพระบบการเงินที่ได้ดำเนินการไประดับหนึ่งแล้วจะช่วยดูแลเสถียรภาพระบบการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และ (๓) การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเมื่อมีโอกาสจะช่วยเสริมขีดความสามารถในการดำเนินนโยบายการเงิน (Policy Space) สำหรับอนาคต ภายใต้แนวโน้มเศรษฐกิจการเงินที่มีความไม่แน่นอนสูงในระยะข้างหน้าโดยเฉพาะจากต่างประเทศ

สำหรับแนวทางการดำเนินนโยบายการเงินในระยะต่อไป กนง. เห็นว่านโยบายการเงินที่ผ่อนคลายจะยังคงมีความเหมาะสมในระยะข้างหน้า และการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายจะเป็นอย่างค่อยเป็นค่อยไปและอาจไม่ต่อเนื่องดังเช่นในอดีต ทั้งนี้ กนง. จะประเมินสถานการณ์ตามพัฒนาการของข้อมูลเป็นสำคัญ (Data-dependent) ทั้งการขยายตัวของเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อ และเสถียรภาพระบบการเงิน รวมทั้งปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อประกอบการดำเนินนโยบายการเงินที่เหมาะสมในระยะต่อไป

(๒.๒) การดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน

ในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๖๑ เงินบาทเทียบกับดอลลาร์สหรัฐปรับแข็งค่าขึ้นเล็กน้อย โดยเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ณ สิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ เมื่อเทียบกับเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ แข็งค่าขึ้นร้อยละ ๑.๗ ส่วนดัชนีค่าเงินบาท (Nominal Effective Exchange Rate : NEER) ณ สิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ อยู่ที่ ๑๑๗.๒๘ แข็งค่าขึ้นร้อยละ ๓.๔ จากสิ้นเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ สำหรับดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง (Real Effective Exchange Rate : REER) ณ ช่วงเวลาเดียวกันอยู่ที่ ๑๐๘.๓๗ แข็งค่าขึ้นร้อยละ ๒.๙

สำหรับการดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนในช่วงครึ่งหลังปี ๒๕๖๑ กนง. ให้ความสำคัญกับการติดตามและดูแลอัตราแลกเปลี่ยนไม่ให้ผันผวนเกินไปจนกระทบต่อการปรับตัวของภาคธุรกิจโดยเฉพาะการเคลื่อนไหวจากเงินทุนเคลื่อนย้ายระยะสั้นเพื่อเก็งกำไร นอกจากนี้ กนง. ได้ให้ความสำคัญกับนโยบายของ ธปท. ในการสนับสนุนให้ภาคธุรกิจใช้สกุลเงินท้องถิ่นในการชำระธุรกรรมการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดจากความผันผวนของเงินสกุลหลัก โดยในช่วงครึ่งหลังปี ๒๕๖๑ ธปท. ได้ทำความตกลงทวิภาคีแลกเปลี่ยนเงินตรา (Bilateral Swap Arrangement : BSA) กับกระทรวงการคลังญี่ปุ่นฉบับปรับปรุง เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นต่อสภาพคล่องของสกุลเงินบาท-เยน

(๒.๓) การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาเสถียรภาพระบบการเงิน

กนง. ได้มีการประชุมร่วมกับคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) เพื่อประเมินเสถียรภาพระบบการเงินร่วมกัน โดยการประชุมในครึ่งหลังปี ๒๕๖๑ มีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ (๑) ภาคอสังหาริมทรัพย์ยังมีความเปราะบางในตลาดสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย กนง. จึงสนับสนุนการปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย เพื่อป้องกันการสะสมความเปราะบางในภาคอสังหาริมทรัพย์ซึ่งอาจนำไปสู่ความเสี่ยงเชิงระบบ (๒) การประเมินความเสี่ยงต่ำกว่าที่ควร (Underpricing of Risks) ยังมีอยู่ต่อเนื่องจากพฤติกรรม Search for Yield โดยเฉพาะผ่านสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนแก่สมาชิกในอัตราสูง นอกจากนี้ มีสัญญาณว่ากลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่เร่งระดมทุนในตลาดตราสารหนี้มากขึ้นในช่วงอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งกลุ่มธุรกิจเหล่านี้มีโครงสร้างที่ซับซ้อนมากขึ้นทำให้การประเมินความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ทำได้ยากขึ้นและอาจนำไปสู่ Underpricing of Risks กนง. จึงให้ความสำคัญกับการประเมินความเสี่ยงจากกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่อย่างใกล้ชิดต่อเนื่อง และ (๓) สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศยังอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่และยังไม่มีทิศทางปรับลดลง กนง. จึงให้ความสำคัญกับการติดตามพฤติกรรมการก่อหนี้และความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงสนับสนุนให้ครัวเรือนแก้ปัญหาหนี้อย่างเป็นระบบ

(๒.๔) การสื่อสารนโยบายการเงิน

กนง. ให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่โปร่งใสในการตัดสินใจวางแผนกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้ล่วงหน้า ผ่านการแถลงผลการประชุม กนง. รายงานการประชุมฉบับย่อ และรายงานนโยบายการเงิน สำหรับในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๖๑ กนง. ได้ปรับกลยุทธ์ในการสื่อสารการดำเนินนโยบายการเงินให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายยิ่งขึ้น โดยเพิ่มช่องทางออนไลน์ และนำเสนอเนื้อหาให้เข้าใจง่ายขึ้นโดยใช้อินโฟกราฟิก (Infographics) เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข่าวสารได้ดีขึ้น สะดวกขึ้น และเร็วขึ้น นอกจากนี้ กนง. ได้เผยแพร่บทวิเคราะห์เชิงลึกในรายงานนโยบายการเงิน ดังนี้ (๑) การดำเนินนโยบายการเงินในต่างประเทศ (๒) การกำหนดกรอบและเป้าหมายนโยบายการเงินของไทยในปัจจุบัน และ (๓) ความจำเป็นที่ต้องใช้อัตราดอกเบี้ยนโยบายในระดับที่ผ่อนคลายมาก เริ่มลดน้อยลงเมื่อเทียบกับเหตุการณ์ในอดีต

๒.๒.๒ แนวทางการดำเนินงานและประเมินผลนโยบายสถาบันการเงิน

๒.๒.๒.๑ การดำเนินงานด้านนโยบายกำกับสถาบันการเงิน

(๑) เข้ารับการประเมินตามโครงการ Financial Sector Assessment Program (FSAP) โดยการประเมินจะครอบคลุมการกำกับดูแลภาคการเงินไทยเทียบกับมาตรฐานสากล ซึ่ง ธปท. ได้เข้ารับการประเมินรอบที่ ๑ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ โดยได้รับผลการประเมินในเบื้องต้นอยู่ในระดับดีและเป็นไปตามมาตรฐานสากล

(๒) ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งจะเริ่มใช้กับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่ออื่นที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่มีการทำสัญญาตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒

(๓) กำหนดแนวทางในการประกอบธุรกิจและทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset) ของสถาบันการเงินและบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

(๔) พิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติด้าน IT Risk Management และ IT Outsourcing รวมถึงแนวปฏิบัติ 3rd Party Management เพื่อให้การกำกับดูแลตรงจุด ทันเวลา และไม่เป็นอุปสรรคกับสถาบันการเงินในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่มาใช้

(๕) ปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีของสถาบันการเงิน เพื่อส่งเสริมการรักษาความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีจะช่วยยกระดับคุณภาพของงบการเงิน

(๖) ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงินเพื่อรองรับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน (IFRS 9)

(๗) ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ โดยขยายขอบเขตสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับให้ครอบคลุมถึงการประกอบธุรกิจสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกัน รวมถึงผ่อนคลายข้อกำหนดเกี่ยวกับวงเงินสินเชื่อส่วนบุคคลเพื่อการประกอบอาชีพ และให้สถาบันการเงินสามารถใช้ปัจจัยอื่นที่สะท้อนความสามารถในการชำระหนี้ได้อย่างน่าเชื่อถือมาใช้ในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อได้

(๘) กำกับดูแลด้านการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน โดยขยายขอบเขตการบังคับใช้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market Conduct) ให้ครอบคลุมถึงสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ และบริษัทบริหารสินทรัพย์

(๙) พิจารณาเพื่อออกหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจ Peer-to-Peer Lending Platform เพื่อส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาพัฒนาภาคการเงิน เพื่อเพิ่ม

ประสิทธิภาพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของประชาชนและผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs)

(๑๐) ร่วมจัดทำร่างกฎกระทรวงเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การกำกับดูแล
สหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

(๑๑) เสร็จจัดตั้ง Qualified ASEAN Banks (QABs) กับมาเลเซีย
โดยได้ข้อสรุปของการเจรจาแล้ว และอยู่ระหว่างการเจรจากับอินโดนีเซีย เมียนมา และฟิลิปปินส์

(๑๒) พัฒนาระบบสถาบันการเงิน เช่น ผลักดันมาตรฐาน Thai
Standard QR Code เพื่อใช้ในการชำระเงิน จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้าน FinTech ระหว่าง ธปท. และ
ธนาคารกลางสิงคโปร์ เพื่อสนับสนุนนวัตกรรมทางการเงินระหว่างกัน เป็นต้น

๒.๒.๒.๒ การดำเนินงานด้านการกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน

(๑) งานด้านนโยบายการกำกับตรวจสอบ เช่น การสำรวจเพื่อการ
ประเมินพฤติกรรมและวัฒนธรรมองค์กร (Organizational Behavior and Risk Culture : B&C) พัฒนาระบบงาน
ติดตามความเสี่ยงด้านเครดิตและด้านการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน ตรวจสอบการบริหารจัดการความเสี่ยงด้าน IT
และตรวจสอบเฉพาะเรื่อง Mobile Banking Security เพื่อให้เกิดความมั่นใจในความปลอดภัยของการใช้บริการ
Mobile Banking ของสถาบันการเงิน และบริการ e-Wallet ของผู้ให้บริการ e-Payment จัดประชุมสัมมนา
APEC – FRTI Regional Seminar on Macroprudential Supervision เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและ
ประสบการณ์ในการกำกับดูแลความเสี่ยงของสถาบันการเงินในภาพรวม จัดสัมมนา SEACEN – FSI Regional
Seminar on Corporate Governance of Banks : Evaluating Culture and Conduct เพื่อแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็นและประสบการณ์เกี่ยวกับการกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาลของสถาบันการเงิน เป็นต้น

(๒) งานด้านการตรวจสอบ : ธปท. ได้ตรวจสอบสถาบันการเงิน
(รวมสถาบันการเงินเฉพาะกิจ) แล้วเสร็จ ๓๓ แห่ง สำหรับการตรวจสอบด้าน IT ครอบคลุมการตรวจสอบ
การบริหารความเสี่ยงด้าน IT ได้ตรวจสอบสถาบันการเงิน (รวมสถาบันการเงินเฉพาะกิจ) ๒๒ แห่ง และผู้ให้บริการ
ชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์รายสำคัญ ๕ แห่ง รวมทั้งตรวจสอบการให้บริการธุรกรรมผ่านทาง Mobile Banking จำนวน
๑๗ แห่ง

(๓) งานด้านกำกับ : ธปท. ได้พิจารณาอนุญาต ให้ความเห็นชอบ
และตอบข้อหารือ รวมถึงติดตามและกำกับดูแลการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอนุญาตที่กำหนดตาม
ประกาศและหนังสือเวียนต่าง ๆ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑,๘๐๓ เรื่อง

๒.๒.๒.๓ การดำเนินงานของระบบธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

(๑) ผลการดำเนินงานของระบบธนาคารพาณิชย์ ณ สิ้นปี ๒๕๖๑
ระบบธนาคารพาณิชย์มีเสถียรภาพโดยเงินสำรอง เงินกองทุน และสภาพคล่องที่อยู่ในระดับสูงสามารถสนับสนุน
การเจริญเติบโตของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง สินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ขยายตัวต่อเนื่องสอดคล้องกับ
การเติบโตของเศรษฐกิจ และภาพรวมของสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ทรงตัว

(๒) ผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ณ สิ้นปี ๒๕๖๑
ระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจมีเงินกองทุนอยู่ในระดับสูงสามารถรองรับการขยายตัวของสินเชื่อเพื่อสนับสนุน
เศรษฐกิจในระยะต่อไปได้ สินเชื่อขยายตัวต่อเนื่อง คุณภาพสินเชื่อปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย

๒.๒.๓ แนวทางการดำเนินงานและประเมินผลนโยบายระบบการชำระเงิน

๒.๒.๓.๑ การเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการชำระเงิน

(๑) การส่งเสริมและพัฒนาบริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
การดำเนินการภายใต้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโครงสร้าง
พื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment Master Plan) ในช่วงครึ่งหลังปี
๒๕๖๑ ธปท.ได้หารือร่วมกับธนาคารพาณิชย์เกี่ยวกับการขยายวงเงินการทำธุรกรรมโอนเงินผ่านช่องทาง

อิเล็กทรอนิกส์ คือ Internet Banking และ Mobile Banking ให้สามารถโอนเงินในแต่ละรายการได้สูงขึ้น ไม่ต้องแยกทำรายการหลายครั้ง โดยธนาคารพาณิชย์ได้เพิ่มวงเงินสูงสุดในการโอนเงินตามระดับการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมของแต่ละธนาคาร จากวงเงินเดิมที่กำหนดไว้ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ต่อรายการ เป็นไม่เกิน ๖๙๙,๙๙๙ บาท ต่อรายการ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

การพัฒนาและส่งเสริมการใช้มาตรฐาน Thai Standard QR Code สำหรับการชำระเงินและการโอนเงิน ในช่วงครึ่งหลังของปี ๒๕๖๑ ธปท. ได้อนุญาตให้โครงการ QR Code Payment ออกจาก Regulatory Sandbox และให้บริการได้เป็นการทั่วไปเพิ่มเติมทั้งสิ้น ๗ ราย (รวมทั้งโครงการ ๑๕ ราย) ได้แก่ โครงการ QR Code Payment ผ่านพร้อมเพย์ (Phase 1) ๓ ราย และโครงการ QR Code Payment ด้วยบัตรเครดิต (Phase 2) ๔ ราย

(๒) การดำเนินการเพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงด้านระบบการชำระเงินกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน

การผลักดันการใช้ Standard QR Code เพื่อการชำระเงินและการโอนเงินระหว่างประเทศ เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา Standardized QR Code for Payment และการเชื่อมโยงระหว่างประเทศ การบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับระบบการชำระเงิน รวมทั้งการกำกับดูแลผู้ให้บริการและบริการชำระเงิน ให้แก่ธนาคารของเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และกัมพูชา การเชื่อมโยงระบบการชำระเงินด้วย Standardized QR Code for Payment ระหว่างภาคเอกชนไทยและสิงคโปร์เพื่อให้ลูกค้าไทยและสิงคโปร์สามารถชำระค่าสินค้าและบริการด้วยการสแกน QR Code ข้ามประเทศได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นต้น

๒.๒.๓.๒ การลดความเสี่ยงในระบบการเงิน

ธปท. ได้เตรียมความพร้อมระบบบาทเน็ตเพื่อรองรับการประเมินตามโครงการ Financial Sector Assessment Program (FSAP) ซึ่งคณะผู้ประเมินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศและธนาคารโลกได้เข้าประเมินระบบบาทเน็ตในช่วงระหว่างวันที่ ๑ - ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และจะส่งรายงานการประเมินฉบับสมบูรณ์ให้ ธปท. ต่อไป

๒.๒.๓.๓ การคุ้มครองผู้ใช้บริการชำระเงิน

(๑) การเผยแพร่ความรู้แก่ผู้ใช้บริการชำระเงิน เช่น การเผยแพร่บทความวิจัยฉบับย่อ เรื่อง เข้าใจ “พร้อมเพย์” บริการโอนเงินและชำระเงินทางเลือกใหม่ การให้สัมภาษณ์แก่นักข่าว การเผยแพร่ข้อมูลและความรู้ผ่านทางออนไลน์ เป็นต้น

(๒) การคุ้มครองผู้บริโภค : ธปท. ร่วมกับสมาคมธนาคารไทยกำหนดแนวปฏิบัติระหว่างธนาคารในการคืนเงินแก่ลูกค้ากรณีระบบขัดข้องโดยหากทำธุรกรรมก่อนเวลา ๒๒.๐๐ น. จะได้รับเงินคืนภายในเวลา ๑๙.๐๐ น. ของวันถัดไป จากเดิมที่ใช้เวลา ๓ วันทำการ

๒.๒.๓.๔ การกำกับดูแลระบบการชำระเงิน

(๑) ธปท. ได้ออกประกาศที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลระบบการชำระเงินตามพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้แก่ การปรับปรุงหลักเกณฑ์การขออนุญาตและขอขึ้นทะเบียนการประกอบธุรกิจระบบการชำระเงิน จำนวน ๒ ฉบับ การแต่งตั้งผู้ตรวจการตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน การกำหนดรูปแบบบัตรผู้ตรวจการ และการกำหนดแบบรายงานการตรวจสอบของผู้ตรวจการ

(๒) ธปท. ได้เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้แก่ผู้ให้บริการจำนวน ๑๐๕ ราย จำนวนใบอนุญาต ๒๓๒ ฉบับ และ ธปท. ได้ออกใบอนุญาตขึ้นทะเบียนให้แก่ผู้ประกอบการบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับ ประเภทเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ได้ในขอบเขตจำกัด จำนวน ๓ ราย รวมใบอนุญาตขึ้นทะเบียน ๓ ราย (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑)

๓. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๑ แห่ง พ.ร.บ. ธปท.ฯ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบรายงานประจำปี (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๑) ตามที่ ธปท. เสนอมา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายระบบการเงินและสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๒๐๙

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๖๗